

27 Σεπτεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ/στής]

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (Σ.Ε.Κ.), Η ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘ' ΗΣ Η
ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗ 274/94 ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ,

ΔΙΑ ΑΔΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ CERTIORARI ΚΑΙ
MANDAMUS,

ΚΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ, ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΟΥ
κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΑΛΛΗ, ΗΜΕΡ. 10.4.1996 ΕΙΣ ΤΗΝ
ΥΠ' ΑΡ. 274/94 ΑΙΤΗΣΗ,

ΚΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
ΜΕΤ' ΑΠΟΛΑΒΩΝ ΝΟΜΟ (8/67-93) ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΤΑ ΑΡΘΡΑ
12(13)(B)(ii) ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ
ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΔΕΙΩΝ
ΜΕΤ' ΑΠΟΛΑΒΩΝ ΝΟΜΩΝ, ΙΔΙΩΣ Δ.Κ. 17(1)(2) ΚΑΙ (3),

ΚΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 155.4 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

(Αίτηση Αρ. 115/96)

*Προνομακά εντάλματα — Mandamus — Παράλειψη του Δικαστηρίου
Εργατικών Διαφορών να συμπεριλάβει σε υπόμνημα έφεσης λόγο
που αφορούσε τη σύνθεσή του — Εφόσον το ερώτημα ήταν νομικό, το
Δικαστήριο είχε την υποχρέωση να τον συμπεριλάβει στο υπόμνημα
έφεσης — Εκδόθηκε εντάλμα mandamus που διέτασε το Δικαστήριο 5
να συντάξει νέο υπόμνημα που να συμπεριλαμβάνει και τον παραλει-
φθέντα λόγο έφεσης.*

Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών παρέλειψε να συμπεριλάβει
στο υπόμνημα έφεσης που σύνταξε κατόπιν αίτησης της καθ' ης η αί- 10

τηση στην υπ' αρ. 274/94 αίτηση ενώπιόν του, ένα από τους προβληθέντες λόγους έφεσης.

5 Για την παράλειψη αυτή, η καθ' ης η αίτηση ζήτησε από το Ανώτατο Δικαστήριο άδεια να καταχωρίσει αίτηση με σκοπό την έκδοση προνομομακού εντάλματος mandamus που να διατάσσει το Δικαστήριο να συντάξει και παραπέμψει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου συμπληρωμένο υπόμνημα που να συμπεριλαμβάνει το παραλειφθέν νομικό σημείο, ότι "λανθασμένα συμμετείχε στη σύνθεση του Δικαστηρίου που εξέδικασε και εξέδωσε την απόφαση, το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου του οποίου η θητεία έληξε στις 29.5.1995 και δεν ανανεώθηκε, ενώ η ακροαματική διαδικασία περατώθηκε στις 7.6.1995 και η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ανυπόστατη ή/και άκυρη".

15 *Αποφασίστηκε ότι:*

(1) Η παραπομπή νομικού σημείου στο Ανώτατο Δικαστήριο είναι επιτακτική και υποχρεωτική για το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, το οποίο δεν έχει διακριτική εξουσία παραπομπής ή μη.

(2) Η σύνθεση του εκδικάσαντος Δικαστηρίου αναμφίβολα αποτελεί νομικό σημείο το οποίο έπρεπε να είχε παραπεμφθεί.

25 *Εκδόθηκε διάταγμα mandamus χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30 *Rex v. Northumberland Compensation Appeal Tribunal, Ex-parte Shaw [1952] 1 K.B. 338,*

In re Hadjicostas (1984) 1 C.L.R. 513,

35 *Κυριακίδης (1992) 1 A.A.A. 26.*

Αίτηση.

40 Αίτηση με την οποία οι αιτητές, Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου (Σ.Ε.Κ.) από τη Λευκωσία, ζητά άδεια να καταχωρίσει αίτηση για έκδοση εντάλματος της φύσεως mandamus, που να διατάσσει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών (Καλλής, Δ.) να συντάξει νέο υπόμνημα έφεσης και να περιλάβει λόγο έφεσης τον οποίο πρότεινε ο αιτητής αλλά το Δικαστήριο παρέλειψε να συμπεριλάβει

βει, στην Αίτηση Αρ. 274/94.

Χρ. Χριστοφίδης, για τον Αιτητή.

Cur. adv. vult. 5

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα αίτηση αξιώνεται η παροχή άδειας καταχώρησης αίτησης για έκδοση εντάλματος Certiorari προς παραπομπή ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου για ακύρωση της απόφασης του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών στην υπόθεση αρ. 274/94, ημερ. 10.4.1996. Αξιώνεται επίσης η συμπερίληψη στο υποβληθέν από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών στο Ανώτατο Δικαστήριο υπόμνημα και του νομικού σημείου ότι λανθασμένα συμμετείχε στη σύνθεση του δικαστηρίου το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου. Περαιτέρω αξιώνεται η έκδοση διατάγματος Mandamus με το οποίο να διατάσσεται το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών να συντάξει και παραπέμψει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου συμπληρωματικό υπόμνημα στο οποίο να περιλαμβάνεται και το πιο πάνω νομικό σημείο. Τέλος αξιώνεται αναστολή εκτέλεσης κάθε διαδικασίας στην πιο πάνω υπόθεση μέχρι της πλήρους εκδίκασης και έκδοσης τελικής απόφασης. Κατά την ακρόαση της αίτησης ο ευπαίδευτος συνήγορος απέσυρε την αίτηση για παραχώρηση άδειας καταχώρησης αίτησης για έκδοση Certiorari, αλλά επέμεινε στην έκδοση διατάγματος Mandamus. 10 15 20 25

Τα γεγονότα τα οποία δημιούργησαν την παρούσα υπόθεση έχουν ως ακολούθως: Στις 10.4.1996 εκδόθηκε από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών η επιφυλαχθείσα απόφαση στην υπ' αρ. 274/94 υπόθεση. Στις 29.4.1996 οι δικηγόροι της αιτήτριας στην παρούσα διαδικασία και εναγόμενης στην πρωτόδικη διαδικασία καταχώρησαν αίτηση που συνοδευόταν από πίνακα από δεκαοκτώ νομικά ερωτήματα για τη σύνταξη υπομνήματος και παραπομπή τους στο Ανώτατο Δικαστήριο προς εκδίκαση δυνάμει των Άρθρων 12(13)(β)(ii) των περί Ετησίων Αδειών Μετ' Απολαβών Νόμων αρ. 8/67 έως 93. Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών συνέταξε υπόμνημα με ημερ. 13.5.1996 το οποίο και καταχωρήθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο, στο οποίο όμως δεν συμπεριλαμβανόταν, εκτός άλλων, το πρώτο νομικό ερώτημα που είχε τεθεί από τους δικηγόρους της αιτήτριας και συγκεκριμένα ότι: 30 35 40

“ Λανθασμένα συμμετείχε στη σύνθεση του Δικαστηρίου που εξεδίκασε και εξέδωσε την απόφαση το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου, του οποίου η θητεία έληξε στις 29.5.1995 και δεν ανα-

νεώθηκε, ενώ η ακροαματική διαδικασία περατώθηκε στις 7.6.1995 και η απόφαση εξεδόθη στις 10.4.1996. Διά τον λόγο αυτό η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ανυπόστατη ή/και άκυρη.”

5

Σύμφωνα με το Άρθρο 12(2)(β) του περί Ετησίων Αδειών Μετ' Απολαβών Νόμου αρ. 8/67, όπως τροποποιήθηκε, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών διορίζεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, ενώ τα μέλη ορίζονται για κάθε συγκεκριμένη υπόθεση από τον Πρόεδρο, από τον πίνακα μελών που καταρτίζεται δυνάμει του εδαφίου 7. Σύμφωνα με το εδάφιο 8 (α) του ίδιου άρθρου η θητεία εκάστου μέλους είναι διετής από της ημερομηνίας του διορισμού του, αυτό όμως μπορεί να επαναδιορίζεται μετά τη λήξη της θητείας του. Στην υπό εξέταση υπόθεση το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου διορίστηκε ως μέλος του δικαστηρίου από τις 30.5.1993 μέχρι της 29.5.1995, το όνομά του παραλείφθηκε όμως από τους διορισμούς για την περίοδο από 30.5.1995 μέχρι 29.5.1997. Έτσι κατά τη διάρκεια της εκδίκασης της υπόθεσης και ειδικότερα κατά το χρόνο που η απόφαση είχε επιφυλαχθεί, ο Ανδρέας Αλεξάνδρου δεν αποτελούσε μέλος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών. Δεν σκοπεύω να προχωρήσω στην εξέταση της ουσίας της υπόθεσης και να αποφανθώ κατά πόσο η συμμετοχή του κ. Αλεξάνδρου στη σύνθεση του δικαστηρίου καθιστά ή όχι την απόφαση τρωτή καθ' οιονδήποτε τρόπο. Κάτι τέτοιο αποτελεί έργο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου που θα ασχοληθεί με την έφεση. Η ανάγκη ακριβώς για αποφυγή χρήσης της διαδικασίας για έκδοση προνομακού διατάγματος και συγκεκριμένα της διαδικασίας Certiorari σαν τρόπου μεταμφιεσμένης έφεσης τονίστηκε στην υπόθεση **Rex v. Northumberland Compensation Appeal Tribunal, Ex-parte Shaw** [1952] 1 K.B. 338, 357 (C.A.). Θα εξετάσω απλώς αν η παράλειψη περίληψης του σχετικού λόγου έφεσης στο υπόμνημα δικαιολογεί την έκδοση προνομακού διατάγματος.

35

Με βάση την πρόνοια του Άρθρου 7 του Νόμου 5/73 οι δικονομικοί κανόνες που περιέχονται στο Παράρτημα των περί Διαιτητικού Δικαστηρίου Κανονισμών του 1968 (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Αρ. 637, ημερομηνίας 28.2.68, Τρίτο Παράρτημα, Αρ. 151), που εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών. Ο Κανόνας 17 προβλέπει:

40

“ Έφεσις δι' υπομνήματος.

17.- (1) Διάδικος επιθυμών να εφευβάλῃ απόφασιν του Διαι-

τητικού Δικαστηρίου δι' υπομνήματος δυνάμει του άρθρου 12(2)(γ) του περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου του 1967, δέον όπως εντός 21 ημερών από της τοιαύτης αποφάσεως, υποβάλη έγγραφον αίτησιν τω Πρωτοκολλητή, εκθέτων άμα και τα νομικά σημεία εφ' ών στηρίζει την έφεσιν του. 5

(2) Το υπόμνημα συντάσσεται συμφώνως τω Τύπω 5. Ο Πρόεδρος δέον όπως υπογράψη και καταθέση τούτο παρά τω Πρωτοκολλητή εντός 14 ημερών από της λήψεως υπό του Πρωτοκολλητού της δυνάμει της παραγράφου (1) του παρόντος Κανόνος γενομένης αιτήσεως. 10

(3) Ο εφεσιβάλλων δι' υπομνήματος διάδικος δέον όπως, εντός 3 ημερών από της λήξεως της εν τη παραγράφω (2) του παρόντος Κανόνος καθωρισμένης προθεσμίας, αποστείλη ή παραδώση τούτο εις τον Αρχιπρωτοκολλητήν του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποστείλη δε άμα και γνωστοποιήσιν προς τον αντιδικον ή τους αντιδικους, ομού μετ' αντιγράφου του υπομνήματος. 15 20

(4) Το Ανώτατον Δικαστήριον θα αποφασίση το νομικόν σημείον το εγειρόμενον υπό του υποβληθέντος δυνάμει του παρόντος Κανόνος υπομνήματος και θα επιστρέψη την υπόθεσιν εις τον Πρόεδρον, ομού μετά της επ' αυτού γνωμοδοτήσεώς του, ή θα εκδώση διάταγμα κατά το δοκούν." 25

Η παραπομπή νομικού σημείου στο Ανώτατο Δικαστήριον είναι επιτακτική και υποχρεωτική για το πρωτόδικο δικαστήριον το οποίο δεν έχει διακριτική εξουσία παραπομπής ή μη (βλ. *In re HadjiCostas* (1984) 1 C.L.R. 513, 519. Βλ. επίσης *Επί τοις αφορώσει την αίτησιν του Πέτρου Κυριακίδη* (1992) 1 Α.Α.Δ. 26, 35). Όπως τονίζεται και στην υπόθεση *Κυριακίδης* ανωτέρω, η έφεση δι' υπομνήματος που ισχύει στις περιπτώσεις υποθέσεων του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών είναι περιορισμένης έκτασης, το δε υπόμνημα περιορίζεται σε νομικά σημεία. Στην υπόθεση *Κυριακίδης* τονίζεται (Διατηρήθηκε η ορθογραφία του κειμένου): 30 35

“ Δεν υπάρχει πλήρης και εξαντλητικός ορισμός της φράσης ‘νομικό σημείο’ ή ‘νομικό ερώτημα’. Συμπεριλαμβάνει όμως εφαρμογή του νόμου σε αναντίλεκτα γεγονότα· ζήτημα ερμηνείας και οριοθέτησης του σκοπού του νόμου· λανθασμένη 40

άσκηση της διακριτικής εξουσίας ή άσκηση διακριτικής εξουσίας με βάση λανθασμένες νομικές αρχές· δικαστική ενέργεια χωρίς μαρτυρία· συμπεράσματα που είναι αντίθετα ή δε συνάδουν με την ενώπιο του πρωτόδικου Δικαστηρίου μαρτυρία· άποψη του πρωτόδικου Δικαστηρίου πάνω στα πρωτογενή γεγονότα που δεν μπορεί εύλογα να υποστηριχθεί. Δεν περιλαμβάνει ευρήματα πρωτογενών γεγονότων, τα οποία δεν μπορούν να προσβληθούν με έφεση με υπόμνημα. (Βλ. *Bracegirdle v. Oxley* [1947] K.B. 349. *Edwards v. Bairstow* [1955] 3 All E.R. 48. *Instrumentatic Ltd v. Supabrase, Ltd* [1969] 2 All E.R. 131, 132. *Harris Simon & Co. Ltd v. Manchester City Council* [1975] 1 All E.R. 412. *Anisminic, Ltd v. The Foreign Compensation Commission and Another* [1969] 1 All E.R. 208. *Barty-King and Another v. Ministry of Defence* [1979] 2 All E.R. 80· de Smith's Judicial Review of Administrative Action, 4η Έκδοση, σελ. 136-138· *Stylianides v. Paschalides* [1985] 1 C.L.R. 49. *A.C.T. Textiles v. Zodhiatis* [1986] 1 C.L.R. 89. *In re Elbee Ltd* [1987] 1 C.L.R. 20. *In re Elbee Ltd* [1987] 1 C.L.R. 20. *In re Elbee Ltd* [1987] 1 C.L.R. 364. και *Louis Tourist Agency Ltd.*, Αίτηση Αρ. 127/88,

(Απόφαση δόθηκε στις 28 Φεβρουαρίου, 1990, δε δημοσιεύτηκε ακόμα).”

25 Στην ίδια υπόθεση τονίζεται επίσης ότι δεν είναι επιτρεπτό το πρωτόδικο δικαστήριο να αποφασίζει το αντικείμενο της έφεσης να εμποδίζει το διάδικο από του να παρουσιάσει την υπόθεσή του ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ούτε είναι επιτρεπτό να μην παραπέμψει τα νομικά σημεία που εκθέτει ο αιτητής στην αίτησή του. Η σύνθεση του δικαστηρίου στην παρούσα υπόθεση αναμφίβολα αποτελεί νομικό σημείο το οποίο θα έπρεπε να είχε παραπεμφθεί. Χωρίς, όπως είπα προηγουμένως, να εξετάζω την ουσία του παραπόνου, είναι φανερό ότι το πρωτόδικο δικαστήριο ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας και αρμοδιότητας με προφανή παράβαση του νόμου, ενώ προέβη σε εσφαλμένη ερμηνεία των δικονομικών κανόνων και του Άρθρου 12 του νόμου.

40 Για τους λόγους αυτούς βρίσκω ότι θα πρέπει να εκδώσω διάταγμα Mandamus με βάση το οποίο διατάσσεται το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών να συντάξει και παραπέμψει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου συμπληρωμένο υπόμνημα με την περίληψη σ' αυτό και του υποβληθέντος νομικού σημείου ότι “λανθασμένα συμμετείχε στη σύνθεση του Δικαστηρίου που εξέδικασε και εξέδωσε την απόφαση το μέλος Ανδρέας Αλεξάνδρου, του οποίου

η θητεία έληξε στις 29.5.1995 και δεν ανανεώθηκε, ενώ η ακροαματική διαδικασία περατώθηκε στις 7.6.1995 και η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ανυπόστατη ή/και άκυρη", σύμφωνα με την αίτηση της αιτήτριας ημερ. 29.4.1996. Με την παρούσα αίτηση αξιώνεται επίσης και αναστολή εκτέλεσης κάθε διαδικασίας. Το αίτημα θα πρέπει να απορριφθεί, όχι μόνο γιατί με την έκδοση του διατάγματος Mandamus η διαδικασία ουσιαστικά περατώνεται, αλλά και γιατί κάτω από τις περιστάσεις πιθανή αναστολή θα συνιστούσε επέμβαση στις αρμοδιότητες του Εφετείου.

5

10

Δράττομαι της ευκαιρίας να επαναλάβω όσα λέχθηκαν στην υπόθεση *Κυριακίδης* για την ανεπάρκεια της έφεσης δι' υπομνήματος. Η συγκεκριμένη διαδικασία δεν έχει επιτελέσει το σκοπό για τον οποίο εισήχθη, επιβάλλει πρόσθετο βάρος στο πρωτόδικο δικαστήριο, αποτελεί αιτία χρονοτριβής με τον έλεγχο της απόφασης του πρωτόδικου δικαστηρίου για τη σύνταξη του υπομνήματος, επιβάλλει πρόσθετα έξοδα στους διαδίκους και κυρίως εγκυμονεί τον κίνδυνο το δικαστήριο να καθίσταται απολογητής της απόφασής του, αφού του δίδεται η ευκαιρία με πολυσέλιδο, πολλές φορές υπόμνημα, να δικαιολογήσει ουσιαστικά την απόφασή του, αποτέλεσμα το οποίο σκοπό δεν είχε η εισαγωγή του θεσμού της έφεσης δι' υπομνήματος.

15

20

Εκδίδεται διάταγμα Mandamus ως ανωτέρω χωρίς καμιά διαταγή ως προς τα έξοδα.

25

Εκδίδεται διάταγμα mandamus χωρίς διαταγή για έξοδα.